

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

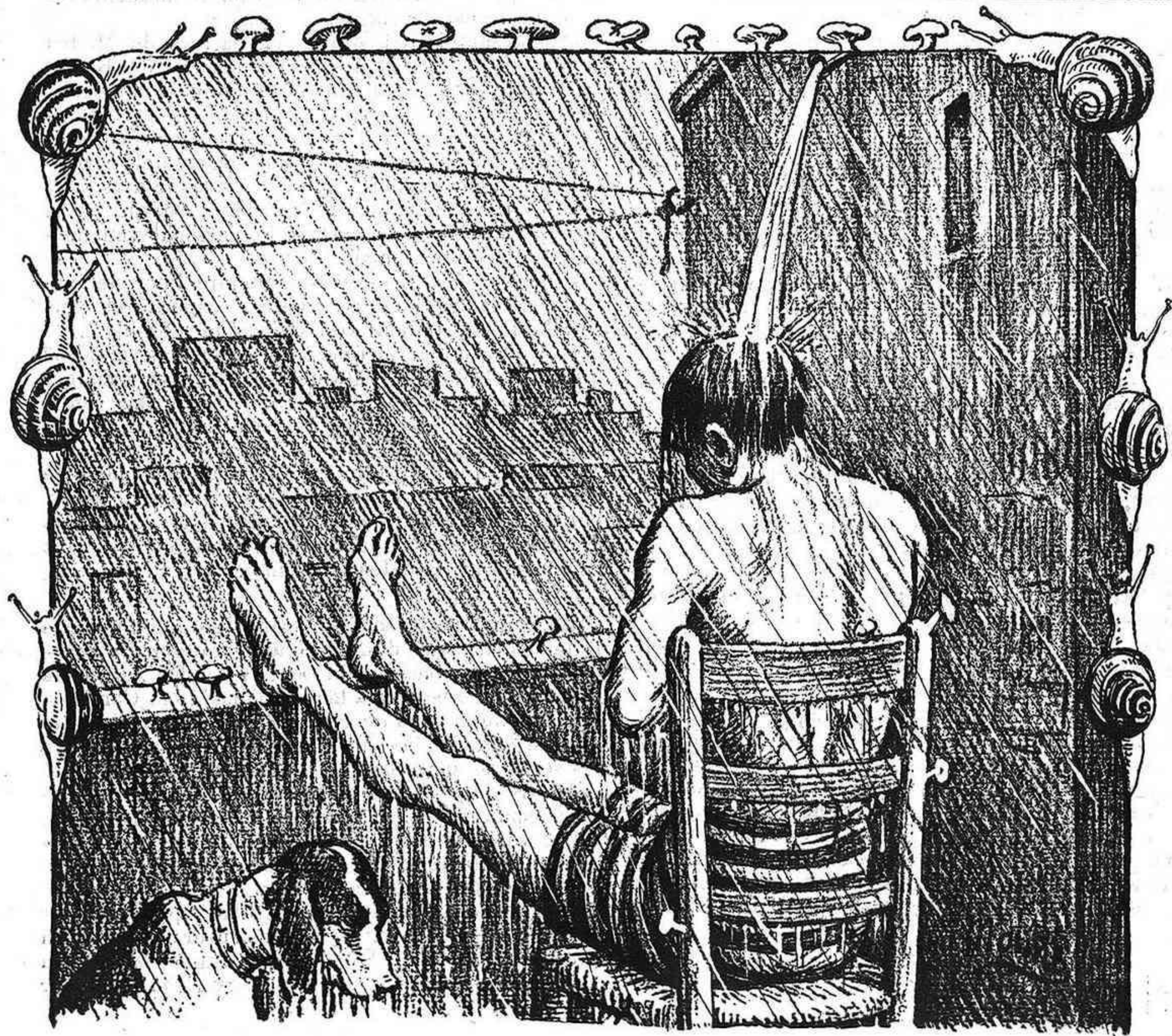
Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto Rico, 4.—Extranger, 5

Un deixeble del pare Kneipp, aprofitant el *remey* gratuit que ha caygut aquests días.

CRÓNICA BARREJADA

A SANTANDER

Als apreciables senyors de *La Fulla* que tants serveys han prestat y poden prestar encare a la causa de la moral y de las bonas costums, els dedico la següent relació de un fet ocorregut a Santander, terra famosa del *peix blau*, y no dich de la sardina per no ofendre sas castas orelles ab reticencias poch pudorosas.

Es el cas que un periódich de allí, *El Cantábrico*, dirigit per en Pep Estrany, qu' es un gat dels frares, havia publicat una ratxada de xistes alegres, capassos de fer riure a un mort y de matar de repent a un pare de familia de bona fé, si es que n' hi ha algún. Y ja tenim a *La Atalaya*, periódich cucurulla de la mateixa ciutat, vomitant tal pluja de impropis, guitzas, brams y conceptes injuriosos, que 'ls redactors de *El Cantábrico* (crech que per divertir-se) varen tenir per convenient demanarlo davant dels tribunals de Justicia.

La vista de la querella per injurias, ha tingut efecte un de aquests últims días, donant lloch al incident curiosíssim que a continuació reproduhim.

L' *acusador privat* (interrogant al processat:)—
¿Es también motivo de los calificativos dirigidos por usted a *El Cantábrico* que este periódico haya publicado en la *Pacotilla* unos versos dirigiéndose a una mujer, que dicen así:

«Guárdate de las caídas,
principalmente de espaldas
que suelen ser peligrosas
en las principales damas?»

El processat: Ya lo creo!... Sí señor, ese escrito es obsceno.

L' *acusador*: (molt serio y sense inmutarse lo mes minim): ¿Qué juicio le merecen a Vd. las obras del príncipe de los ingenios españoles Miguel de Cervantes Saavedra?

El processat: Qué pueden ser leídas por todo el mundo.

L' *acusador* llavoras va fer saber al processat que 'ls quatre versos transcrits figuran en la famosa novela de Cervantes *La Gitanilla*, de ahont els copiá *El Cantábrico*.

Y com si no n' hi hagués prou ab aquesta planxa inconmensurable 's presentava poch després, en calitat de pèrit de la defensa, tot un senyor catedràtic de Religió y Moral del Institut de Santander, calificant també de indecents é inmorals els aludits versos, y quedantse ab un pam de boca oberta quan li varen participar qu' eran deguts a la ploma de Cervantes.

¿Veritat qu' es deliciós?

¡L' autor de *La Gitanilla* vivint en una época inquisitorial, en la qual els atachs a las bonas costums eran castigats ab assots, podia escriure conceptes que a últims del sigle XIX ofenen y revoltan als moixigats Srs. de *La Fulla*!

Casi valdria la pena de tornarhi als temps del Sant Ofici. Pero hauria de ser la d' ara una Inquisició a la inversa, no per molestar als lliure-pensadors ni al ingeni lliure, sino per perseguir y exterminar a cops de canya a tot aquest aixam de olivas y xutas y altres aucellots xarrupa-llantias, enemichs de la llum y l' alegría, de la franquesa y 'l bon humor.

Boria avall, avuy, no haurían de passari sino 'ls burros capassos de tirar guitzas a Cervantes.

A MADRIT

A Madrid ho entenen.

Diumenje allá va ploure, lo mateix què aquí, y per haverse declarat els núvols enemichs dels empressaris de toros, aquí y allá va tenirse que suspendre la corrida anunciada.

Pero, com que a Madrid, conforme he dit avants ho entenen mes que a Barcelona, la corrida del diumenje 's va donar el dilluns... y en paus ab la afició.

Sens dupte, en premi a la devoció dels madrilenys per la festa de las banyas, la Providencia taurómaca (suposo que n' hi haurá una) se digná afavorirlos ab un espectacle superior, d' aquells que n' entran poch en lliura, ó millor dit en temporada.

Pocas horas després els bailets que venen periódichs, ho cridavan pels carrers, disparats com carretillas:

—*El Liberal*... *El Imparcial*... *El Herald*, con la revista de la corrida de esta tarde y la cogida de *Machaquito* y de *Lagartijoo!*...

Y s' atipavan de vendre números. ¡Dos cogidas en una corrida! ¡Tira peixet! ¡Qué mes volen! Veritat es que la de 'n *Machaquito* no siguié gran cosa: un *enmatxucament* que no 'l privá de despatxar a tots els toros de la tarde... Pero la de 'n *Lagartijo*, la de 'n Rafael Molina, nebot y hereu del gran Califa cordobés, qu' estava donant els primers passos en la gloriosa carrera pera guanyarse rápidamente els tres entorxats, aquesta sí que va ser seria.

El toro va cullirlo no una, ni dugas, sino tres vegadas: va alsarlo, va passejarlo, va revoltarlo y va estaburnirlo... No sé quants traus va obrirli a la pell... pero no mes que de la conmoció cerebral els metjes que l' assistiren en los primers moments tenían un funest desenllás.

Casi al mateix temps que pels carrers de Madrid se pregonava la gran noticia per las vías de Barcelona. El telégrafo, tractantse de una cosa tan seria, aquesta vegada no 's va adormir, ni 'ls periódichs de la nit tampoch. Y la censura telegráfica que a cada moment interromp la comunicació dels corresponsals quan trasmeten noticias de las moltas desgracias y desventuras que 'ns acoran, lo qu' es la nova de aquesta gran catástrofe nacional van deixarla passar sense inconvenient.

—Ves—varen dir—ves a comoure 'l cor del poble!... Escámpat depressa! Que l' esperit del país se rabeji en l' ambient de l' emoció mes fonda!...

No van calcular sisquera 'ls efectes perniciosos que baix el punt de vista de la integritat nacional podia produhir la noticia. Jo a lo menos vaig sentir a un taurómaco barceloní, qu' espurnejantli 'ls ulls d' enveja exclamava:

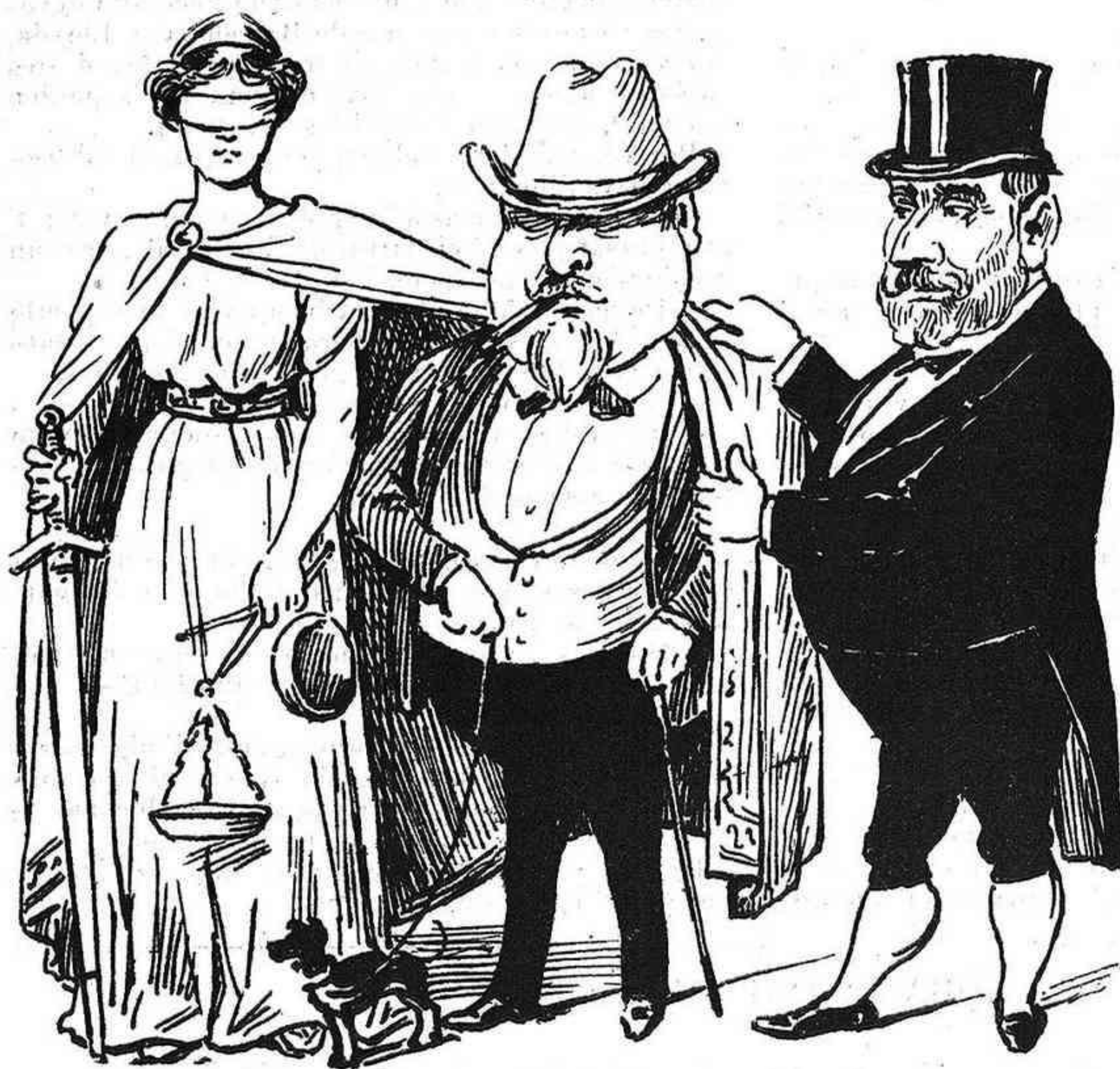
—Vaja, que las grans *cojidas* els de Madrid se las guardan sempre per ells. A provincias ne tenim ben pocas de aquestas gangas. Per aixó soch cada día mes partidari de la descentralisació, y si tant m' apuran hasta del separatisme.

En la mateixa secció telegráfica ahont en un sens fi de despatxos se donava compte minucios y detallat del gran succés, s' hi llegian rápidas, lacónicas impressiós respecte a las acaballas de la Comissió hispano-americana de París. Els yankees s' han fet amos de tot. No 'ns queda mes remey que suscriure las sevas imposicions.

Dintre de poch será arriada a las Filipinas la bandera espanyola, tal com ho ha sigut a Puerto-Rico, tal com ho va sent a Cuba... Pero ¿quí s' impresiona davant de aquestas miserias? *Ya estaban descontadas!* diuen els castellans.

Y además ¡la bandera espanyola!... ¡Qué vol dir la bandera espanyola! ¿Qué per ventura no 'n tenim dugas de banderas? Sí, senyors, dugas: la que han abatut els yankees y un' altra que no podrán rendir

LA CAPA DE LA JUSTICIA

La capa tot ho tapa.

—¿Y qu' es lo qu' 'us figureu?

—Vaig á manifestar-li. ¿No ha sentit dir que don Manuel tracta de casarse?....

—¿Y tal vegada necessita 'ls diners pels gastos de la boda?

—No, al contrari: si 's casa, es quan tindrem cimbori. Ara, no casant-se, no hi ha que pensarhi.

—Si qu' es extrany!

—Ja veurá, com que 'l día de la boda, don Manuel estrenará sombrero, no voldrá pas que la catedral, ahont s' efectuará l' enllás, siga menos, y li farà estrenar cimbori.

..

Per lo tant, ja ho saben.

La barraca de la Plassa de la Seu, es desd' ara—ey, si 'l pobre no m' ha enganyat—el barómetro indicador de las intencions matrimoniales de D. Manuel, de las quals tant se vé parlant aquests días á Barcelona.

P. DEL O.

may. Aixó no. Diumenje á la tarde va enarbolarse á la plassa de Madrit. Té per sostentácul un toro rabiós, exasperat; per asta una banya y per drap un pobre torero ennastal, vestit de seda y encrostissat de antiqüelas rodant rápidament com un mirall de cassar alosas.

Y es lo cert que com las alosas els patriotas espanyols s' hi deixan caure enlluhernats, cegos, frenétichs, exclamant:

—Vaja, fora ... no 'ns parreu de res.... no 'ns parreu mes que de toros!

A BARCELONA

A un pobre dels que no mouhen peu ni cama de la portalada de la Seu, esperant bateigs y empaytant padrins, vaig preguntarli l' altre día:

—Digueume, bon home ¿sabeu quan tirarán á terra aqueixa barraca de las obras de la fatxada, que aquí fa no mes que nosa?

—Ja n' hi sentit parlar; pero no crech que ho tinguin encare ben decidit. Aixó depen...

—¿Depén de qué?

—De que 's fassa ó no 's fassa 'l cimbori. Si 'l cimbori 's fa, la barraca continúa; si no 's fá va á terra.

—¿Y qué creyéu vos? Se fará ó no 's fará 'l cimbori?

—Ja veurá, aixó á mí no m' ho preguntí: vaji á trobar al Sr. Girona, y com qu' es ell, cas que 's fassi, qui l' ha de pagar, ell es qui podrá dirli.

—Pero vos qu' heu sentit á dir sobre 'l particular ¿Sabeu si está disposat á pagarlo?

—Aixó també depen.... ey, á lo menos m' ho figuro.

Dijous 1.º de Desembre, sortirá l' Almanach de LA ESQUELLA

INSTANTÁNEA

Estava ballant ab ella,
y temptat per la passió,
al contemplarla tan bella,
li vareig fer un petó.

—¡Ay!.... Poca pena!....—'m va dir,
agafantli un dols esglay,
y en sos ulls hi vaig llegir:
'No deixis de férmen may.'

R. M.

Dijous 1.º de Desembre, sortirá l' Almanach de LA ESQUELLA

XIM... XIM...

¿Han vist quín modo de ploure?

Un día, dos días, tres, quatre, cinch, sis, set.... Jo al principi 'l contava, curios de sapiguer la broma quant duraría; pero al cap d' una ó dugas senmanas me vaig descontar, y no 'm va quedar mes remey que deixarho corre.

¿Quánts días ha plogut?... ¡Vagin á averiguarho!... Jo lo únich que sé es que son tants, que quan vull parlar d' una fetxa remota ó indicar que de tal ó qual cosa ja fa bastant temps, no haig de fer mes que dir:

—Era llavors, antes de comensar á posarse á ploure....

Y tothom entén desseguida que parlo del temps de la picó.

Lo graciós es el motíu d' aquesta continuada pluja.

¿No 'l saben?

Es molt original. Un fulano, que va á totes las professons y freqüenta molt las iglesias y está per lo tant regularment enterat de las cosas de per *allá* me l' ha referit.

—¿Se 'n recorda d' aquella serie de rogativas que una vegada vam fer porque plogués?—va dirme l' home.

—Sí senyor.

—¿Té present que nosaltres pregavam y pregavam, y 'ls núvols lo mateix que si 'ls diguessim L'ucia, lo qual per cert recordo que vostés hi feyan bastanta gresca?

—Sí senyor.

—Donchs, aquí té 'l resultat; las plujas d' avuy son las conseqüencias de las rogativas de llavoras: ara ha vingut la contestació.—

Com ja 's pot compendre, davant d' aquesta explicació, vaig plantármeli á riure á las barbas.

—Pero, home—vaig dirli:—si desde aquellas pregarías ja ha plogut altres cops!

—¿Y qué? Aquellas plujas eran la conseqüencia d' altrás rogativas anteriors á las nostras.—

Ben aclarida la cosa, sembla que l' home té rahó. A la qüenta—segons manifestacions d' ell mateix—lo servey de comunicacions de teuladas en amunt,

está tan mal organísat com el d' Espanya. De la mateixa manera que aquí una carta necessita de vegadas tres mesos per anar de Barcelona á Lleyda, las rogativas necessitan ab freqüencia dos ó tres anys per arribar al cel. Aixó es quan no 's perden pel camí, que diu que també s' acostuma.

Per xó, completant el séu pensament, el subjecte acabava dihentme:

—Ara plou gracias á las pregarías del any 97; l' any passat ploqué en virtut de las del 96.... Es un escalonament indispensable.

—De modo—vaig observarli—que si avuy verbi gracia feyam rogativas porque no plogués més ¿quán pararía de ploure, seguint aquesta pauta?

—A últims del any que vé.—

Y ho va dir tan serio, que immediatament se 'm van passar las ganas d' iniciar cap pregaría per obtenir la cessació de la pluja.

Els que de veras n' están empipadíssims d' aquest estat de cosas, son els sastres. Els séus laments fan partir las pedras.

—Mientras no pari de ploure—diuhen—no farà fret, y mientras no fassi fret.... ¡ni un *alma!*—

Y es aixís mateix.

A pesar de la sospitosa propaganda d' alguns escassos ciutadans,—tal vegada venuts al «or dels sastres,»—que s' han atrevit ja á sortir ab capa, la majoría de las personas van encare d' istíu.

Hi van, y segurament continuarán ananthi mentres puguin, per dugas rahóns:

L HORA D' ENTRAR AL LICEO

La funció comensa á dos quarts de nou, pero l' hora d' entrarhi es á mitj acte primer.

Primera: Perque 'l termómetro no aconsella res de roba d' hivern.

Segona: Perque la butxaca encare ho aconsella menos.

La butxaca, si senyors, la butxaca. Els sastres ¿no escoltan la d' ells? El públich consulta la séva.

Y ¡ay! ¡son tan tristas avuy las respuestas de la butxaca espanyola.

—Digas—li pregunta l' amo—contéstam: ¿me faig una mica de robeta?

—Pensa ab la situació que atravessém.

—Bé sí, pero si aquest abrích ja casi ha perdut el pel y las senyas personals!...

—Pensa qu' Espanya ha perdut Cuba, Puerto-Rico y las Filipinas.

—Mira, mira aquesta americana quína fatxa está fent!...

—Déu n' hi doret! Altras americanas y americanos la fan pitjor.

—Pero jo aixís no puch anarhi.

—Recorda que han aumentat las contribucions y aviat potser tornarán á aumentarlas.

—¿Es dir que no estás per roba?

—No, creume; arréglat com puguis, no fassis gastos.—

La veu de la butxaca triunfa, el bon sentit s' imposa, y mentres l' un fa ribetejarse de nou la capa vella, l' altre agafa las calsas y las porta á ferhi posar mitjas solas y talons en els llochs mes castigats pel refrech de las cadiras.

Lo cual que, si 'ls sastres fossin una mica més filososops, en lloch de vituperarho, encare ho haurían d' agrahir.

Sí senyors; meditat fredament, aquesta es per ells la millor solució.

¿Qué 'n treurían els desventurats, qué 'n treurían aquest hivern de fer trajés y trajés, si del modo que van las cosas tampoch els cobrarían?

A. MARCH.

Dijous 1.^r de Desembre, sortirà l' Almanach de LA ESQUELLA

N' ESTICH CONVENSUT

Ja fa molts días, que 'm trobo lo que se 'n diu molt tronat, y no 'm gasto cap diner perque fa temps no 'n veig cap.

A més de no tenir quartos, ara m' ha surtit un grá en certa part, que no 'm deixa ni seure, ni caminar.

Fa días que vaig pel mon ab lo cap esgarrapat, per un gat desvergonyat que fentli festas ¡l' ingrát! m' omplí la cara de ratllas, en menos que canta un gall.

Ahir, sense ferli festas ni tampoch ferli cap mal, passant pel carrer del Bisbe un gos me va mossegar la carn de las pantorrillas... ¡Com que corra tanta fam!

Avuy, passant per l' acera, un cotxe m' ha omplert de fanch; y en tant que jo m' exclamava y treya foch pels caixals... una minyona ¡la bestia! mentres estava regant las flors del balcó, per forsa m' ha volgut fer pendre un bany. ¿Volen mes pega, lectors? ¿Han vist ja res més fatal?

ESPERANTLO

No esperis al pobre quinto.
¿No 'l veurán tos ulls torná!
¿Vols sapigué hont es? Pregúntaho al mar. Ell ¡jell t' ho dirá!

Jo voldria sapiguer per quin motiu, per quin sant me passen tantas desgracias; y després de cavilar y pensar molt, pero molt, hi pogut averiguar que si 'm passa tot aixó es... perque 'm te de passar.

LLUIS SALVADOR.

Dijous 1.^r de Desembre, sortirà l' Almanach de LA ESQUELLA

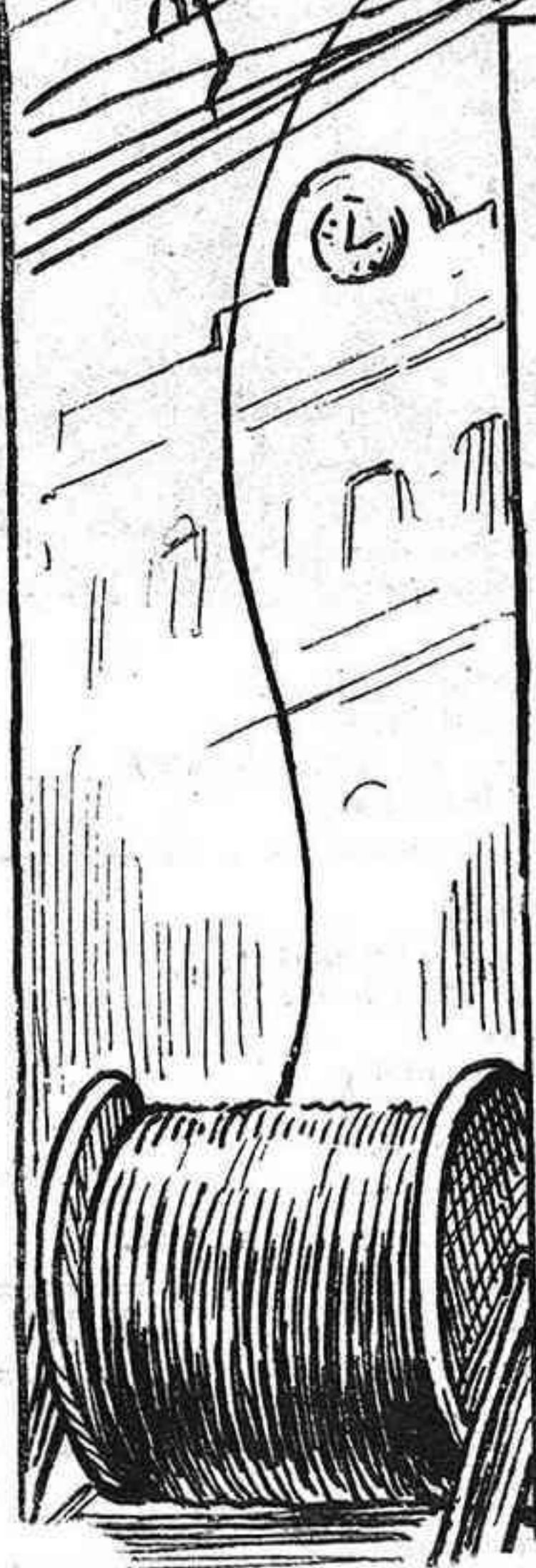
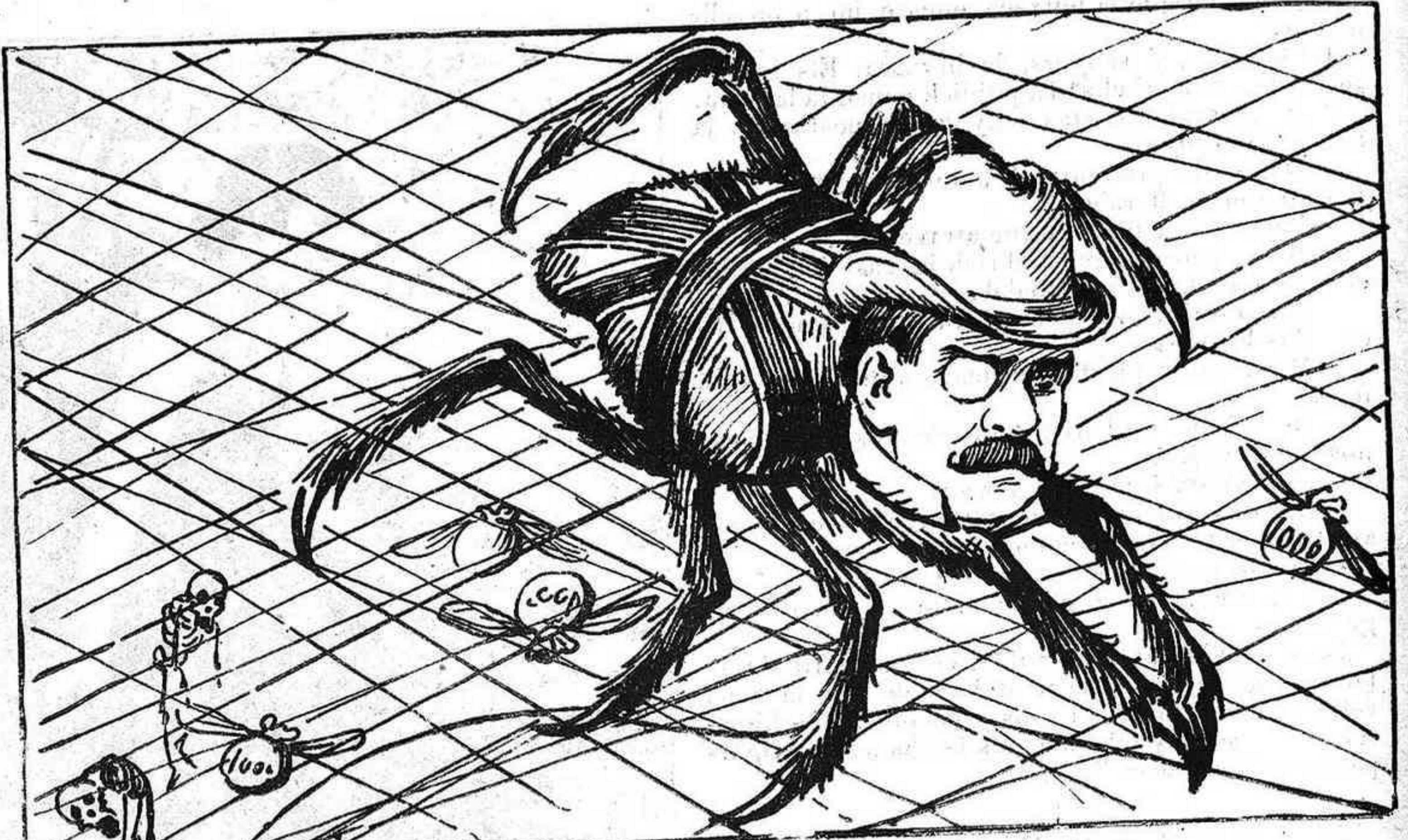
LO QUE HA DE PASSAR

La nena está malalta, molt malalta. Per torpesa, per ignorancia, per falta de cuydado dels seus pares, la pobra criatura ha arribat á un estat tal, que apenas si li quedan la pell y 'ls ossos. Aixó 'ls fa obrir los ulls.

—Aquesta nena—diu el pare—no está bona.

—Sembla que no—replica la mare, comensant á alarmarse.

L' ARANYA-MORRIS

Dali que dali
de dia y nit,
¡miréu la tela
que 'ns ha teixit.

- El pols casi no se li troba.
—Y 'l cor va parántseli.—
Marit y muller se miran.
—¿Qué 't sembla que hauríam de fer?
—¿Qué sé jo, pobre de mí!... ¡Ves qui s' havia de pensar que la meva filla estés tan malalta! ... May me n' havia adonat.
—Pero, bé—insisteix el pare:—¿qué fem?
—Que se la miri algú.... Farém tot lo que convingui.—
Y entre tant la pobra nena va agravantse.
Los pares cridan als vehíns, aquests examinan á la criatura y vinga fer suposicions.
—Per mí—diu un—pateix de la perđu.
—Mes aviat es cosa del ventrell—replica un altre.
—¿Y si fos dels nervis?
—¿O potser de la sanch?
—Jo crech que tot lo que té es debilitat.
—Que no estigui tacada del pit....—
Després se posan á explicar cassos relacionantlos ab aquell.
—Jo conech una criatura que també estava com aquesta, y en tres setmanas va posarse bona.
—Pitjor estava un' altra que jo sé, y avuy corra com una dayna.
—¿Vos en recordéu de la noya del matalasser?
—¿Y de la del manyá?
Els pares, qu' escoltan bastant enfabats aquella discussió científich-histórica, preguntan per últim:
—Ara com ara ¿qué li podém fer?
Tots los vehíns volen enrahonar á la vegada. Y tants caps, tantas opinions.
—Jo li faría unas fregas de rom canforat.
—Jo li donaría una bona purgueta.
—¡Ca!—salta un:— quatre vasos d' aygua de mar, recullida á las dotze de la nit de qualsevol divendres, y tenfu la criatura adobada.
—Aygua de Lourdes, aygua de Lourdes!....
—Probéu de darli 'l Pagliano.—
Naturalment, en mitj d' aquella discordancia de vots, los pares se giran aturdits d' un cantó al altre, sense que en realitat puguin entendre ben bé á ningú.
—¿Voléu d'gir que lo millor sería....
—Lo que 'us dich: rom canforat.
—La purgueta!
—Aygua de mar!

—Aygua de Lourdes!

—Pagliano!...

En aquell moment se sent un gemech tristíssim, y tots corran apressurats al quarto de la infelís criatura.

—¿Qué fas? ¿Qué tens? ¿Qué vols?—

La miran, la tocan, la destapan....

¡Res!

La nena es morta.

Al bon regenerador, mitja paraula li basta.

MATIAS BONAFR.

A UNA «VERGONYOSA»

Sapiguent, com sé de cert, lo teu procedir indigne, (que á expensas de la teva honra ab los homens negocias) molt m' ha extranyat, Angeleta, al sentir la teva tia que referintse á tú deya: —Es la pobre tan sensible que si li parla algun jove desseguit se ruborisa. Quan veu alguna escultura al desnú, confosa 's gira, y poch á poch va allunyantse hasta que la pert de vista. Las paraulas un xich grassas la existencia li enmatzinan, y fins dos coloms quan jugan molt l' afectan si se 'ls mira.— Fentme eco de sas paraulas, sento molt haver de dirte que tal volta... vergonyosa, quan ta cara 'l rubor pinta, per demostrar ta ignocencia la tapas ab las faldillas; pro al tenir cubert el rostre ensenyas.... ¡quánta ignominia!

QUIMET BORRELL.

LLIBRES

DISQUISICIONES HISTÓRICAS (*Reyes Católicos*) per DON VÍCTOR BALAGUER. — Forma 'l volum XXXV de la colecció completa de las obras de son ilustre autor. —Compren dos parts: D. Fernando y D.ª Isabel ans de la seva elevació al trono forma la primera, y la segona está enterament dedicada á la guerra de successió y als comensos del reinat dels reys católichs.—L' época historiada pel Sr. Balaguer resulta altament interessant y dramática. Mentida sembla que de un período tan agitat, tan abundós en trastorns y turbulencias pogués sortirne l' unitat d' Espanya.

Lo Sr. Balaguer narra 'ls fets mes culminants de aquest tros de historia nacional, aduhint datos de gran válua, coordinant y exposant sempre 'ls fets ab notable método y cla-

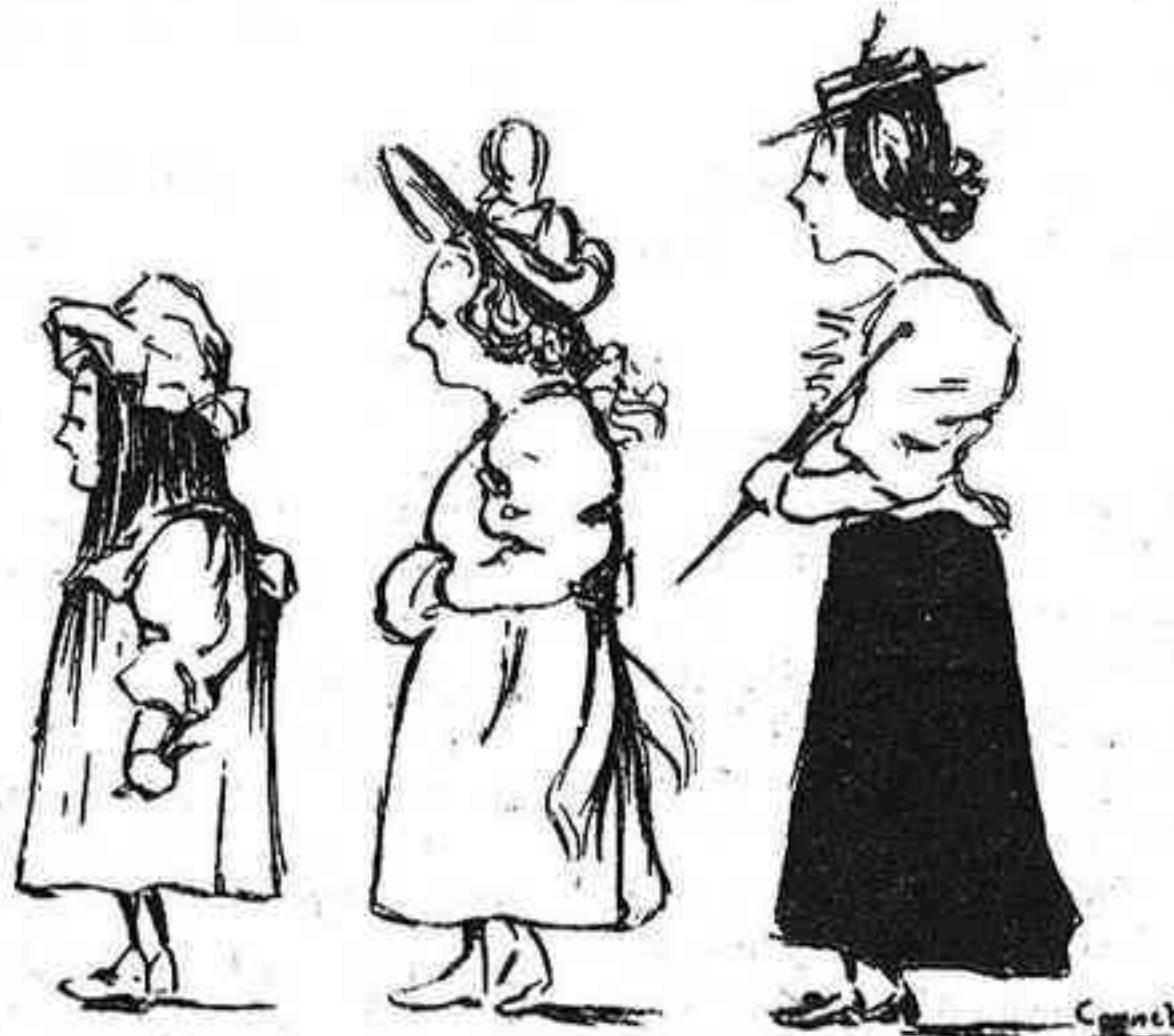
¿NOYAS?

Una noya, bona noya

Dugas noyas, prou noyas.

Tres noyas, massa noyas.

Quatre noyas y una mare cinch dimonis per un pare.

retat, lo qual demostra 'l gran domini que té de la materia, y animant y embellint lo text ab tots els encants de la seva ploma sempre ovenívola.

Aixís, donchs, aquest nou volum no sols vé á aumentar la nutrida colecció de sas obras complertas, sino que además acreix considerablement la ben sentada reputació literaria de nostre insigne paisá, que tants llozers porta conquistats en son doble concepte de poeta y de historiador.

ELS PERSAS.—Tragedia d' ESQUIL, tradu-hida del grech al catalá, per ARTHUR MASRIERA.—Las lletras catalanas deuen just agraument al traductor de las obras del teatro grech, que treballa á conciencia sobre 'l text original, demostrant coneixements que avuy posseheixen ben pochi literats de la nostra terra. Es además lo Sr. Masriera un verdader poeta, lo qual li permet emplear una forma fácil, esmerada y atractiva pera buidar en sos versos lliures ó blanchs el pensament y 'l sentiment del gran trágich de l' anti-gua Grecia.

Davant de la traducció d' *Els Persas* y de la que anteriorment va donar á l' estampa de *Prometheu encadenat* del mateix autor, cal que diguém:—Aixís es com se fa literatura.

Altras obras rebudas:

La fi de 'n Serrallonga. —Drama históric en un acte y en vers, basat en un episodi de la historia de Serrallonga y original de *Joseph Aladern*. Sigué estrenat en la societat *Juventut reusense*, 'l dia 3 de abril últim.

Lo marit gelós, comedieta en un acte y en prosa catalana, original de *A. Grau Trias*, estrenada en lo Círcul de propietaris de Gracia, 'l 28 de mars del any passat.

Un Tenorio y Un Mejia, pessa en vers original de *Salvador Bonavia* y *Angel Rius y Vidal*, ilustrada ab dibuixos de *R. Lago* y *J. Robert P.* —Es l' obra quarta de la Galeria cómica catalana.

Foch d' encenalls, comedia en tres actes y en prosa original de *J. Martí y Folguera*, estrenada á Romea el 9 de novembre de 1886. —Segona edició.—Forma part de la Biblioteca de l' Atlántida.

Cuestión candente (El liberalismo es pecado) novela de *Gabriel de Lamisnade*, impresa á Palma de Mallorca. Jo no crech que 'l liberalisme siga pecat: lo que sí ho será es escriure unas novelas tan ximpls y carrinclonas. Aquest sí qu' es un pecat literari y dels mes grossos.

RATA SABIA.

TEATROS

PRINCIPAL

LA GUERRERO

Á BARCELONA

Procedent del extranjer, ahont ha efectuat una *tournee* artistica no tant extensa com se deya en un principi y mes fecunda en aplausos y

judicis encomiàstichs qu' en resultats materials, s' ha presentat davant del públich barceloní, y aquest li ha donat tot: ovacions y quartets.

Ab tres obras del teatro modern: *Tierra baja*, *El Estigma* y *La Dolores* y ab duas del antich ó sigan *La niña boba* y *El desden con el desden*, admirablement decoradas y vestidas ompli las cinch funcions de abono, veyentse cada nit, tant ella, com lo seu espós, Sr. Díaz de Mendoza, y demés artistas de la companyia merescudament festejats pel públich numerós y brillant que omplia 'l teatro. Apart de las facultats propias de cada un dels actors, observárem en lo conjunt un esmero y un cuydado á que 'ns tenen poch acostumats las companyias espanyolas. No d' altra manera es possible agradar als públichs estrangers.

Respecte á la *mise en scene*, per lo rica y apropiada, dirém que constituheix una verdadera novetat. Ja seria hora de que l' art serio tan decaigut en lo nostre país s' apoyés en aquest element indispensable per realzar las obras, y tal vegada lograria atreure 's l' atenció del públich desviat avuy per las corrents del mal gust. En aquest cas cabria á la Guerrero la gloria de haver iniciat lo moviment, per mes que ho haja fet en obsequi del públich estranger. Però no importa: la qüestió es comensar.

Y ara de pas li dirém un' altra cosa, y es que procuri comensar las funcions á l' hora anunciada y abreviar tot lo possible 'ls intermedis. Aixís ho fan las companyias estrangeras y 'l públich las hi queda molt agrahit.

LICEO

La reproducció de *I Puritani* vá servir per fer admirar als filarmónichs las qualitats vocals y la esmerada escola de la Pinkert, que disposa de una assombrosa agilitat de garganta y la deliciosa emissió de veu del tenor Bonci, que ja es avuy una notabilitat del art lirich. Sobre tot, en cantá 'ls andantes no crech que tingui rival. Se fá precis remontarse als bons temps de 'n Gayarre y en Massini per trobar un primor tan extraordinari. Aixís ho vá reconeixer el públich en massa tributantli 'ls aplausos mes entusiastas en las principals pessas de la partitura.

La Pinkert, també n' arplegá y molt merescuts; lo baix Scarneo que debutava feu lluhir sa veu poderosa, ben timbrada y millor conchida; no 's portá gens malament lo barítono Sottolava, y tant la Sra. Chivers com lo senyor Boldú, contribuiren al excelent conjunt de la representació.

Una novetat. Lo Sr. Vehils deixá la taula de l' administració, pera asseure 's á la cadira de la direcció de l' orquesta. Inútil es dir que vá ferho anar molt bé.

Y lo que deya un del públich:

—Quan l' empresari te humor per dirigir ell mateix l' orquesta, senyal que ja té la part administrativa ben encarilada.

ROMEA

Tenim á la comedia *La Mel*, original del Sr. Rovira y Serra com á l' obra millor que li coneixem de las que fins ara porta donadas á l' escena. *La Mel* es el patrimoni de una casa pagesa rica sollicitat per algunas moscas malignas, y rebujat per altres sers que demostran una admirable noblesa de sentiments. Lo Sr. Rovira y Serra ha combinat un argument interessant casi sempre, que li dona peu per presentar un bon número de personatjes molts d' ells dibuixats ab má segura, altres emperó menos consistentes y un xich massa aficionats á revelar sas passions indignas ab freqüents aparts de un cinisme repulsiu. About es nota més aixó es en l' acte primer, en el qual hi predominan els tipos (no recordém els noms) representats per la Sra. Palá y 'ls Srs. Goula y Virgili.

En l' acte según s' eleva 'l tó de l' obra y creix l' efecte gracias á algunas escenas sóbrias, sentidas y destrament trassadas, entre las quals no podém menos de citar lo quadro ab que termina, que resulta verdaderament teatral; pero teatral de bona lley.

En lo ters acte l' escena, impregnada de ternura, entre Sixto y 'l seu pretés cusí, constituheix sens dupte la nota mes emocionant de la producció. Lo Sr. Borrás hi tingué un merescut triunfe, sense sortirse del tó menor que li imposa l' indole del seu paper.

L' obra está basada en un cas jurídic ó siga en la legitimació judicial de un bort, al qual se fa passar per fill, sense serho, al objecte de que 'l que s' ha prestat á desempenyar lo paper de pare seu, pugá testar lliurement en perjudici de sos germans. Aquest cas no adquireix en l' obra grans complicacions, gracias al carácter generós y á

l' honradés de conciencia del bort que renuncia á sos drets de fill comprenent que no li pertanyen. A no ser aixís, de aquest cas jurídic hauria pogut sortirne un plet, millor que una obra dramática. Pero, per altra part lo que fá Sixto en l' últim acte y la intervenció del seu cosí advocat, haurian pogut ferho de bon principi, inutilisant per complert tota l' acció. Aixó vol dir que 'l desenllás no es la consecuencia lógica y natural de aquesta.

Teatricament considerada la cosa ho preferim aixís, perque es preferible sempre que una producció tinga carácter pintoresch á que preponderi en ella la condició jurídica, regularment fastidiosa en lo teatro, sempre que no se ceneixi á un assumpto mes emocional, que una senzilla disputa sobre uns interessos de familia.

En conjunt, l' última producció del Sr. Rovira y Serra acusa en lo seu autor un notable progrés en sa carrera dramática. Hi ha en ella molta vida, y bastant color de humanitat. Ens introduheix en l' interior de una casa de pagés verament catalana. Los personatjes parlan un llenguatge natural y corrent, encare qu' en algunas ocasions siga escesivament crú. De totas maneras l' espectador se troba bé dintre de aquell ambient, per advertirhi molt sovint aixís en las paraulas com en los fets l' estudi del natural, fet ab amor, ab sobrietat y á conciencia.

En l' execució se 'n emportá la palma 'l Sr. Borrás en son curt paper. La Sra. Monner y 'l Sr. Soler feren una parella deliciosa. Disculpan á la Sra. Palá 'l que no podia treure gran partit de un tipo cómich, bastant antipátich, sino per son ridícul enamorament ab el metje camama que assisteix al seu marit, per la conducta inhumana que ab aquest observa. La Sra. Mena molt justa en son fácil paper de mare. La Sra. Delhom discreta com sempre. Y 'ls Srs. Santolaria, Goula, Virgili, Capdevila y Barceló acertats com de costum.

Pero ara permétisse ns preguntar: acomodantse tantbé á las facultats de tots ells el paper que representavan ¿com s' explica que 'l día del estreno se sentis casi tant com la veu de alguns de aquests apreciables actors, la del apuntador? ¿Es que no estavan ben segurs de la seva part? Donchs devian estudiarla, que aixó es lo menos que se 'ls pot exigir. Sols dominant tots els papers de una producció se pot donar á n' aquesta moviment y colorit, facilitant en gran manera l' éxit de la mateixa.

Ab tot y aixó sigué satisfactori 'l que alcansá *La Mel*, sent son autor cridat á las taulas al final de tots els actes.

Entre la concurrència hi predominava la curia de Barcelona, á la qual pertany el Sr. Rovira y Serra.

CATALUNYA

El beso de la Duquesa es una producció que va sorprendre á tothom.... menos á nosaltres que coneixém de temps las excelents qualitats d' escriptor que adornan á n' en Sinesí Delgado.

Se tracta de una obra culta, ben pensada y admirablement escrita, en la qual s' hi admiran rasgos de ternura y tochs cómichs, si 'ls uns expontáneos naturals dels altres, puig brollan sense esforços visible del desarrollo del argument y son adequats á las situacions y al carácter dels personatjes.

El género xich no acostuma á oferirnos gayres mostrars en tots conceptes tan recomenables.

Decoran la comedieta (que aixís y no d' altra manera deu ser calificada) tres números de música del mestre Chapí, qui, aquesta vegada no 's proposaria eclipsar al autor de la lletra, y va sortirse ab la seva.

¿Pero qué importa la música, si 'l llibre per sí sol se basta y 's sobra per triunfar?

L' autor Sr. Delgado sigué objecte 'l día de l' estreno de una ovació tan carinyosa com expontánea. *El beso de la Duquesa* es un d' aquells petóns que deixan senyal. Creyém, donchs, que aqueixa senyal la conservarán molt temps els cartells de *Eldorado*.

EN LOS DEMES TEATROS

A *Novedats* han reanudat l' explotació del melodrama *Los dos pilletes*. Va ser una mina durant la temporada anterior, y la mina dista molt d' quedar agotada.—A las vistosas decoracions del any passat se n' hi han afegit dugas de novas, degudas com aquellas als escenógrafos Srs. Moragas y Alarma, y las quals produheixen excelent efecte, realzant els quadros que transcorren en lo Saló de la casa de Kerlot y en lo dormitori del últim acte.

Al *Tivoli Circo-Equiestre* s' ha presentat la companyia entera que treballava á Zaragoza, composta d' elements

CULLINT BOLETS (per J. MIR)

—¿N' hi ha gayres?
—Més que no me 'n donan á casa.

escullits. Mentres l' Assamblea de las Cámaras de Comers celebra sas sessions en la ciutat de la *Pilarica*, ells han vingut aquí, á demostrar lo que valen y á fer *planxas...* pero planxas de aquellas que s' aplaudeixen sempre.

Un atleta, anomenat Oronte, ofereix 500 franchs al que logri vence'l, sense ferli la trabeta. Ara ab trabeta, qual-sevol Sagasta al tombaria, ó sino que ho digui en Gamazo y en Montero Ríos.

* * * *Granvia* contintia explotant ab éxit *La buena sombra*, *La reja* y la *Zarzuela nueva*.

Y com qu' en materia de teatros la gran qüestió es no dormirse sobre 'ls éxits, ja l' empresa está anunciand el próxim estreno de una nova sarsuela titulada *El Sr. Joaquín*, de la qual, segons diu, neté l' exclusiva á Barcelona. Quan siga l' ocasió ja veurém que tal s' explica 'l Sr. Qui-met.

N. N. N.

Dijous 1.^r de Desembre, sortirà l' Almanach de LA ESQUELLA

LA ROSA DE LA CARMETA

I

—¿Sabs Carmeta, que fas goig avuy?

—¿T' agrado?

—¡Un xich massa!

No se ... 't trobo més guapassa que may.

—¡Jo 't trobo més boig!

¿Qué tinch més avuy que ahí?

—Una cosa que 'm trastoca; altres días tens mes poca gracia, la vritat.

—¿Vols di?

—Si, no hu duptis; ben clá 's veu.

Tens un posat de *tunanta*... que m' encisa, y que m' encanta; mes ja veig aixó á que 's deu.

Tens un aire distingit qu' altres días, no 'l fenías; y es, tal volta, qu' altres días, no portavas á n' al pit aqueixa flor tan preciosa que damunt ton vestit blau, t' afavoreix, y t' escan, fent que siguis tan hermosa.

Es una rosa; ¿la vols?

—No: no te la vull tocar; que 's podria desfullar. Y al pensar aixó tan sols, me ve febre... y no s' escapa; que si no la tens guardada, un cop sigui desfullada .. ja no serás may més guapa.

II

—¿Sabs: Carmeta, que 't veig trista?

¿Com es que estás capficada, tens la cara demacrada y esmortuhida la vista?

¿Per qué no gastas 'l brillo que gastavas temps passat?

—Vaig á dirte la vritat:

lo meu cusi, qu' es un pillo, á casa va vení un día (puig feya anys qu' estava ausent,) y quan va arribá 'l dolent, era tanta l' alegría que demostrava 'l xicot tan fortament m' abrassá... que la rosa 'm desfullá, ¡y aquí ho tens explicat tot!

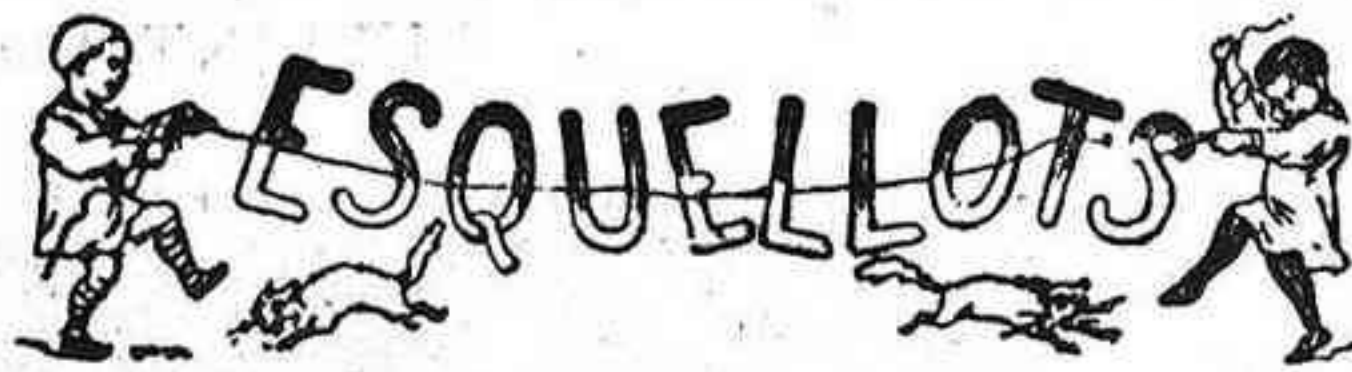
.....

(¡Y encare á contarm'ho gosa!)

Lo que 'm dol ¡mala negada! es no haverla desfullada avants qu' ell, aquesta rosa!

DOLORS MONT.

Dijous 1.^r de Desembre, sortirà l' Almanach de LA ESQUELLA

Si 'l lector passa 'ls ulls per la plana d' anuncis d' aquest número, veurá que 'l próxim dijous, 1.er de Desembre, sortirà al carrer lo popularíssim *Almanach de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA*.

Dirlos que aquest *Almanach* será millor, mes interessant, mes bonich que 'l dels altres anys, sería una vulgaritat que ni mereix la pena de mentarse. El públich lo reb cada any ab mes aplauso, y just es que nosaltres, corresponent á aquest creixent favor, ens esmerém també cada any en perfeccionarlo y aumentar los seus atractius. De manera que si l' *Almanach de LA ESQUELLA pera 1899* resulta mes bo que 'ls anteriors, será lo que realment ha de ser, ab arreglo á la lley natural del progrés.

Dijous, com hem dit, sortirà á llum y podrán vostés veurel y judicar si la confiansa que tenim en que ha de ser del seu agrado es ó no fundada.

Entre tant, ens limitém á recomenarlos la lectura del anunci que va en la penúltima plana d' aquest número y... res mes.

¡Hasta dijous!

La nota, no del día, de la senmana, ó millor encare de la quinzena, ha sigut l' humitat y la mullena acompañadas de un desesperador xim-xim.

El quadro era sempre igual. Al cel un tou de núvols, á la terra una alfombra de fanch: entre terra y cel una cortina de pluja.

Ab aixó, calculin com van posarse els carrers de Barcelona.

L' altre día li deyan al Arcalde:

—¿Qué li sembla aquest fanch?... Miri que casi no 's pot sortir al carrer.

—Ja veurá—va respondre—á mí no m' expliqui res: jo gasto carruatje.

* * *

Y á propósit ¿no 'ls sembla que aixó de gastar cotxe es massa luxu?

Tractantse de un *Pagés*, hauría de usar carro.

O á tot estirar... tartana.

L' idea acariciada pel Sr. Puig y Valls (no 'l polítich, l' enginyer de monts) de celebrar á Barcelona la festa del arbre, va prenent peu, y es molt fácil que 's realisi, si hem de jutjar per la bona acullida que ha tingut entre 'ls mestres públichs de la ciutat.

Reunits l' altre día, en lo Saló del Consistori nou de la Casa gran, y després d' escoltar l' eloqüent paraula del Sr. Puig, tots ells mostraren el seu assentiment y alguns fins el seu entusiasme en pró de la celebració de una festa, que ha de proporcionar als noys un día de grata expansió, fent al mateix temps que 'l respecte y 'l carinyo al arbre arrelli en lo seu cor.

* * *

No hi hagué entre 'ls reunits mes que una excepció.

BARCELONA AL FANCH

Tira que tira, pero no 's mou:
si arriba á casa ja farà prou.

La de un Mestre Titas que comensá una perorata ó *pero-lata*, manifestant que lo que s' havia de fer avants que tot era arrancar de soca y arrel l' arbre de la llibertat, causa de tots els mals que vé sufrint Espanya.

Els murmuris de la concurrència van ofegar la ven de aquell *dòmine* que pensantse agafar arbres de la llibertat per arrencarlos, lo que agafava realment eran raves per las fullas.

Aquest mestre del *antich règimen* será de aquells que no estimarán als arbres, sino per una cosa: perque de la seva fusta se 'n fan las palmetas.

Una qüestió filològica.

En la traducció catalana del *Missatge* entregat á la Reyna regent per las cinch societats barceloninas, que publicá *La Renaixensa*, s' hi llegeix el següent párrafo:

«En virtut de lo que s' acaba d' exposar, los infrascrits, per sí, y en representació de las respectivas colectivitats avants indicadas, que presideixen, tenen l' altíssima honra d' elevar respetuosament als *peus* del trono, la present exposició, etc., etc.»

¡Alto!... Aixó está mal tradu'it.

En castellá 'l trono podrá tenir *piés*; pero en catalá, de cap manera. En catalá no tenen *peus* mes que las personas. Pero 'ls banchs, las taulas, las cadiras y per consegüent els tronos tenen *potas*... y si se m' observa que aixó no fa prou fi, podía usarse en lo present cas la paraula *petjes*, may la paraula *peus*.

Calculin si estém joyosos els catalans de que 'ls *peus* sigan excludivament un membre del cos humá, y may de cap altre animal, ni molt menos de un moble, que únicament per una excepció doném el nom de *peus* á las *potas* de porch; pero no quan están enganxadas á la bestia, sino quan han passat per la cuyna y se 'ns serveixen á taula ab lo nom de *peus de porch ab naps*.

Y concedím aquest privilegi al porch y no cap altre animal, ni á la badella, sens dupte perque 'ls *peus de porch ab naps* constituheixen un dels plats mes gustosos de la cuyna catalana.

Per lo vist l' Ajuntament s' ha proposat deixar endarrera á la mitològica Penélope, en la feyna estéril de fer y dester.

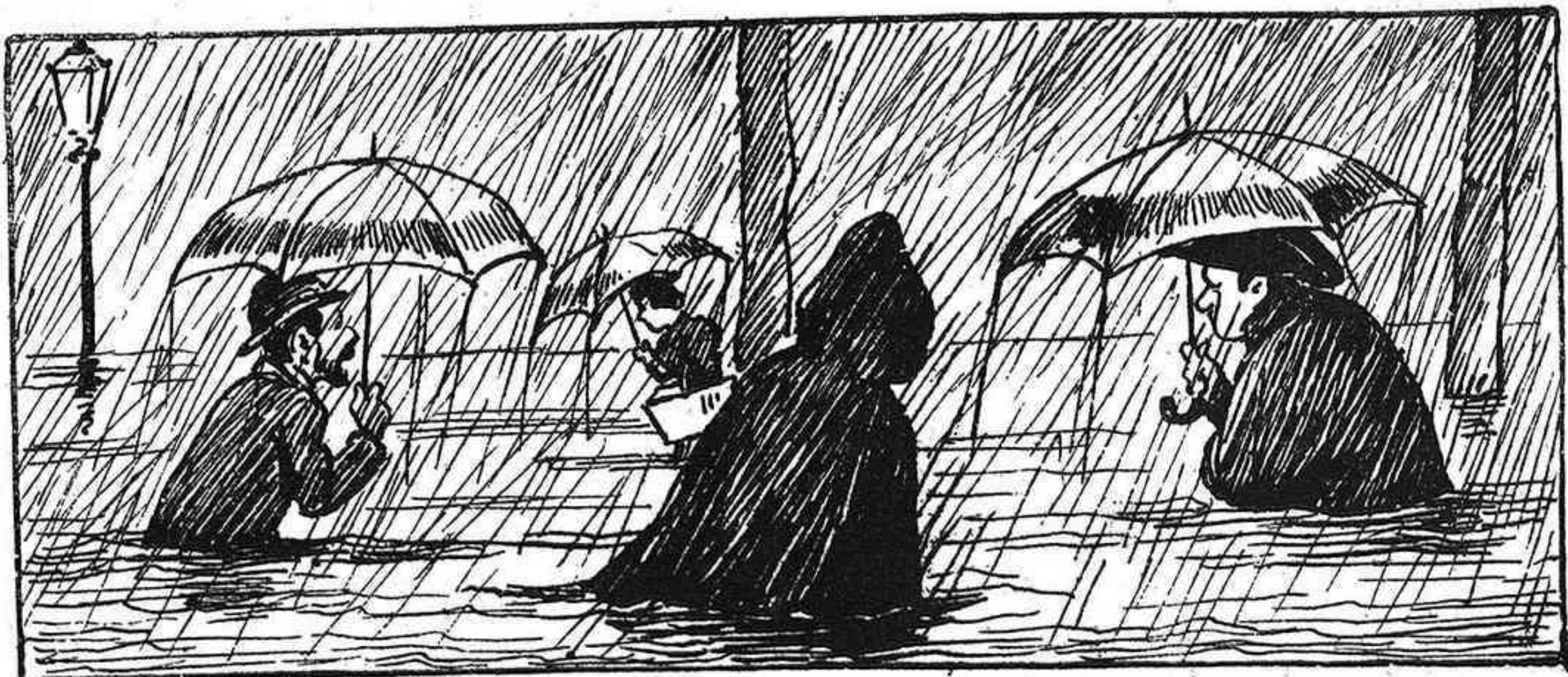
Va comprar temps enrera una casa al carrer de Sadurní, sens dupte per contentar al venedor de la mateixa, y ab l' excusa de instalharhi una escola, y al mateix temps van ferse obras de reparació de alguna importancia al edifici de Sant Gayetano, per deixarhi 'ls jutjats municipals é instalharhi 'l quartel central dels bombers.

Donchs bé, ara diuhen:—Si trasladesim els bombers als baixos de la Casa Gran, y 'ls jutjats á la casa del carrer de Sadurní, faríam mes obras y mes gastos.

—Pero ¿cóm se pagarán?

—Cóm? Venent l' edifici de Sant Gayetano. Bé n' hi haurá de sobras ab lo que se 'n tregui.

BARCELONA AL AYGUA

—¿Y aixó, mala negada?
¿Que s' ha obert l' aqueducto de Moncada?

AL CAMERINO

—¿Y no té fret?
—Cál Nosaltres fem com els governs; entrém en reacció desseguida.

Ab prou feynas: l' edifici de Sant Gayetano está casi totalment absorbit per una de las vías del plan de reforma Baixeras.... ¿Ho ignora, tal vegada, la secció facultativa del Ajuntament?...

Podria ser que sí: ¡son tantas las cosas que s' ignoran á la Casa Gran!

Va presentarse divendres á la Sala Estela 'l jove pianista D. Artur Marcet, antich deixeble del mestre Vidiella.

Subjectantse á un programa escullidíssim y erisat de dificultats las va véncer á favor de un mecanisme notable, de una limpiesa encantadora y de un coneixement perfecte dels autors interpretats.

Los entussiasmas y merescuts aplausos que va prodigarli 'l concurs, que omplía la sala, volían dir:

—Aquí teui un altre artista que sab ahont té la ma dreta y la ma esquerra, y que á favor de las grans qualitats que l' adornan ajudadas per l' estudi, es mes que segur que s' obrirá camí.

¿Saben quína es la paraula nova que s' ha introduhit á París en substitució de *chic*, y altrás pel mateix istil?

Es la paraula *smart* que vé del inglés.

De manera que 'ls francesos ja han fet la pau ab els seus vehins de l' altra part de la *Manche*. Si 'ls inglesos els han arrebatat la plassa de *Fashoda*, ells en cambi 'ls han pres la paraula *smart*.

La compensació no deixa de ser.... *smart*.

Smart, literalment traduhit vol dir *picant*.

Per lo tant jo he pensat limitarme á aplicarho tan sols á dos cosas que de picants ne son moltíssim: á las contribucions del govern y á las butifarras de fora.

En lo Saló Parés están exposats aquesta senmana dos magnífichs álbuns que per encárrech dels

empleats de la *Companyia Arrendataria de Tabacos* ha dibuixat el Sr. Pascó.

Son dos obras d' art acabadas, de un bon gust irreprotxable, que posan de relleu dos cosas: el talent decoratiu del artista y 'l rumbo dels empleats de la *Tabacalera*, quan se proposan obsequiar als seus superiors. Perque dels dos álbuns, l' un está dedicat al marqués de Aldana y l' altre al gerent de la *Companyia* Sr. Delgado.

En materia de álbuns, prou saben els empleats tabacalers quedar com uns homes.

¡Els ho sapiguessin tant en materia de tabaco!

Els álbuns destinats als directors de la *Companyia* son molt artístichs; en cambi 'l tabaco destinat al públich no té *dibuix*.

Demá, dissapte, publicaré *La Campana de Gracia* son número extraordinari corresponent al mes de novembre.

Los successos polítichs qu' estém atravessant li proporcionan materia inagotable y de un gran interés d' actualitat.

Res mes els hi puch dir sino que 'l llegeixin y no se 'n penedirán.

Días enrera va descubrirse á Hostafranchs un dels molts escorxadors clandestins que funcionan á Barcelona.

Hi havia no sé quantas cabras, no sé quants bochs y no sé quants altres animals modestos.... Y 'ls califico de modestos per l' afany ab que buscan l' obscuritat, á l' hora solemne del sacrifici.

Pero no siguié solament carn mes ó menos averiada lo que allí va descubrirse.

Va trobars'hi ademés ¿qué dirían?

Una gorra ab l' escut que usan els empleats del Escorxadore.

Aquesta gorra es tot un símbol de l' administració municipal barcelonina.

¡Quánts y quánts funcionarios públichs no hi ha á Barcelona, que al amparo de la *Pubilla* están vivint de *gorras*!

Lo jurat del concurs de cartells anunciadors del *Xampany Codorniu*, celebrat á Madrit, ja ha dictat el seu fallo, en la següent forma.

Primer premi: Sr. Cudilla, artista valenciá.—Segon premi y segon extraordinari Ramon Casas, catalá.—Tercer premi: Sr. Cidon, catalá també.—Tercer extraordinari: Sr. Pitxot, també de casa.—Quart, Sr. Ruiz; Quint, Sr. Alberti, y Quint extraordinari: Sr. Pere Casascatalans tots tres, segons tinch entés.

Resultat: que la primera copa ha sigut per un valenciá, y que després els catalans han buydat l' ampolla. L' amich Ramon Casas solament se n' ha begut dos copas.

Rebi l' enhorabona tant ell com els seus company de triunfo.

Ell es un nyicris, menut, prim, esgroguehit de cara, pero ab los muscles facials molt movibles y ab uns ulls rodons y bellugadissos.

Ella, la seva núvia, encare que molt jove, y mimosa com una criatura, es lo que se 'n diu una bella.

Festejan al balcó, quan tot de un plegat, á baix al carrer se presenta un francés fent ballar un mico.

—¡Ay quín mico mes hermós!—diu ella.—¡Y que m' agradaría tenirne un!

—No t' espantis—respon ell fent una mueca de complacencia—quan siguiém casats el tindrás.

PASSEJANT PER ESPANYA (Dibuixos de O. JUNYENT.)

Tipos de Burgos.

SOLUCIONS TRENCA-CAPS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Ta-ba-ca-le-ra.*
- 2.ª Id. —*Ta-ba-co.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Pati—Apit—Tipa—Pati—Pita.*
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La Creu de la Masia.*
- 5.ª TERS DE SILABAS.—

RE	NA	TO
NA	SSA	RI
TO	RI	BI
- 6.ª LOGOGRIFO NUMÉRIC.—*Calderón.*
- 7.ª GEROGLÍFICH.—*Desde dins veus à fora.*

XARADAS

I

—Mamá, *prima-terça*, vina que s' escanya la *total*.
 —¿Qué li has fet gran tros de bèstia?
 —Jo no li he fet pas res, mamá, es ella que ab un capdell de *primera-dos* jugant se l' ha embolicat pel coll y.... ¿veu com s' està escanyant?

Dijous 1.^r de Desembre, sortirà l' Almanach de LA ESQUELLA

EL MAL TEMPS

—¡No us queixéu, mortals tanocas!
Ploch á regadoras plenas,

per veure si puch lograr
ofegar las vostras penas.

—¡Ay, pobreta bestiolal
vina monina ¡Quin cas!
Ves, pórtam las estisoras
que prompte estará arreglat;
¿Qui t' ho ha fet, pobra *Pilonga*?
¿T' ho ha fet aquest bordegás?
—Jo no, mamá.

—Calla murri....

avuy no 't daré brenar
—Si jo no la *dos-primera*
may.

—May dius, embustarás?
L' altre día á la *dos-terça*
casi bé la vas matar.

XANIGOTS.

II

Es tant y tant *prima-doble*
com y també *terça-doblat*
una xicoteta orgullosa
que de nom se diu *Total*,
qu' en lloch de persona sembla
una *dugas-tres* del Parch.

JOAN AUBERT MANENT.

ANAGRAMA

Quan la meva muller n' era soltera
estava sempre magre y molt passada,
pro desde la *total* ó qu' es casada
s' ha fet una donassa de primera.
Jo per 'xó la comparo ab una planta
que si no hi planys lo *tot*, dantli á desdi

y las arrels hi poden acudí
agafa un rumbo, que, per cert, encanta.

PEPET PANXETA,

BALDUFA NUMERICA

0 9 0 8	—Nom d' home.
6 7 6	—Número.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0	—Nom de dona.
4 8 6 7 0 3 0 9 0	—Nom de un pastel.
9 7 2 3 4 8 1 4	—Dia de la senmana.
3 0 5 7 0 8 0	—Nom de dona.
1 4 5 3 0 8	— » » d' home.
1 4 8 4 5	—Mes de l' any.
0 8 7 6	—Nom d' un licor.
0 8 0	— » » de dona.
3 7	—Nota musical.
1	—Consonant.

SISKET D. PAILA.

GEROGLIFICH

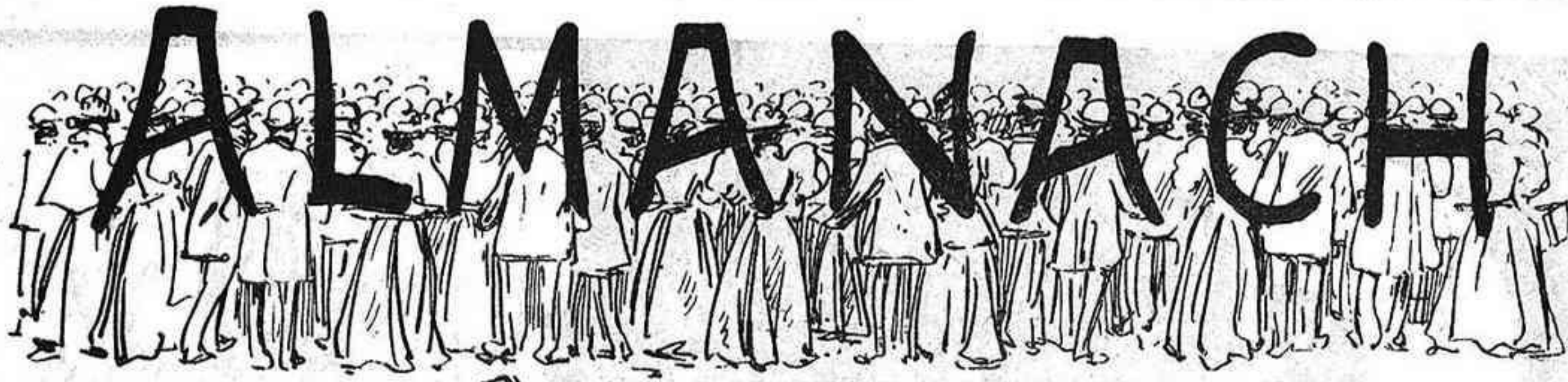
:::
+
A : L
A 9—A T
I P A

H. VILÀ M.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

DE LA

ESQUELLA

DE LA

TORRATXA

Pera.

1899

DIJOURS
día 1.^r de Desembre
SORTIRÁ
L'ALMANACH

DE

LA ESQUELLA
de LA TORRATXA
pera 1899

Profusa ilustració, original dels primers artistes de Catalunya y d'Espanya.

Centenars de dibuixos, quadros, caricatures, quèntos ilustrats, notes còmiques, esculturas, fotografias.

Variadíssim text, degut als més notables escriptors catalans.

Traballs literaris, acudits, epígramas, novelas curtas, agudesas en prosa y en vers.

Preciosa CUBERTA en colors

premiada en el Concurs públich de cubertas, obert per La Esquella.

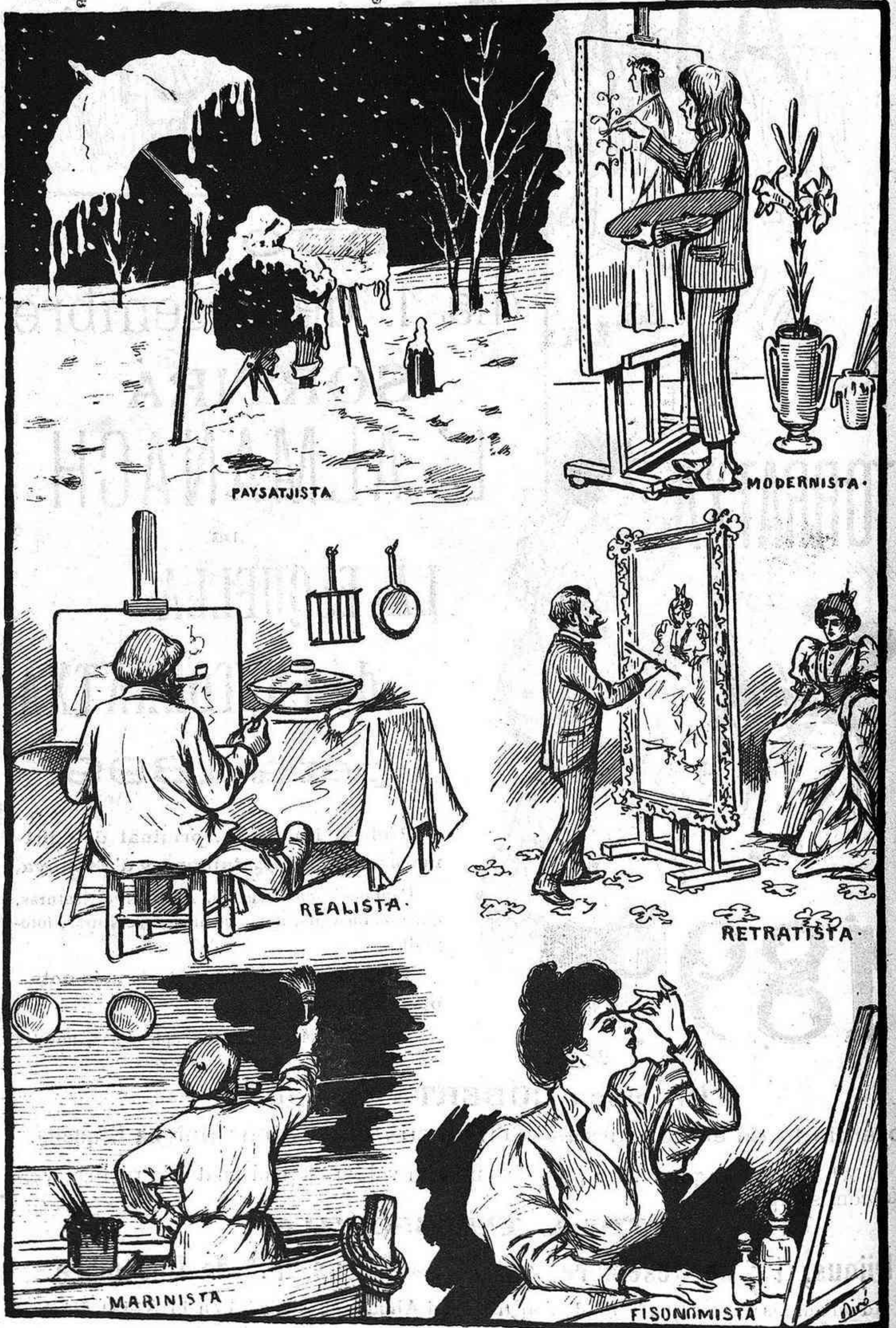
L'ALMANACH, que formarà un elegantíssim volúm enquadernat á la rústica, valdrá, com sempre,

UNA PESSETA

Dijous, 1.^r de Desembre, sortirá.—Dijous, 1.^r de Desembre.

Advertim als lectors que 'l dia de l'aparició del Almanach s'obrirá en lo SALÓ PARÉS la exposició pública de tots los projectes presentats al nostre concurs de cubertas.

PINTORS

Qui ab color, qui ab guix, qui ab tinta,
en aquest mon tothom pinta.